

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מתבוננים לפורים

"המן" ו"עמלק", מתעסקים אתנו לא רק בפורים, אלא כל השנה כולה... אין יום ואין שעה שאינם רודפים אותנו, ומנסים ללכדנו ברשתם; רשת הזוהמה, העייפות, הקרירות, והייאוש. כך שהנס של פורים, הוא עבורנו אויר לנשימה.

וכפי שמשתפך מוהרנ"ת בתפילתו: "ריבוננו של עולם, אתה לבד יודע תוקף הנס שהיה אז בימי מרדכי ואסתר שזכו לנצח מלחמת המן עמלק, למחות שמם וזכרם מן העולם, ואיך זכו להמשיך על ידי זה הארה נפלאה וישועה נוראה בכל דור ודור. ואיך עתה כל חיותנו ותקותנו לצאת מגלותנו בגוף ונפש, הוא רק על ידי תוקף הנס הזה" (ליקוטי תפילות, תפילה לפורים).

שכן, הנס של פורים, לא אירע רק בעבר, אלא הוא חוזר ומתרחש מדי שנה בשנה. "ואנו צריכין להמשיך קדושת פורים, והארת הניסים ונפלאות שנעשו אז, בכל שנה ושנה בכל דור ודור ובכל אדם ואדם כפרטיות" (שם).

וכשם שאז אירע הנס בכח הזעקות הגדולות והמרות, כך גם בימינו; כל החפץ להיגאל מזהמתו וקרירותו של עמלק, מוזמן גם הוא לזעוק זעקה גדולה ומרה, כבר עכשיו!

ביום שבת קודש, ד' שבט, יתחילו הארבעים יום" לפני

פורים. לחסידי ברסלב, מזכיר תאריך זה שיש להתחיל להתכונן לפורים בתפילות וזעקות. זאת על סמך שיחתו של מוהרנ"ת שישח פעם ואמר: "כשוועקים להשם יתברך ארבעים [יש אומרים: שלושים] יום לפני פורים, שיציל אותנו מקליפת המן עמלק, זוכים להארת מרדכי ואסתר בעת קריאת המגילה".

וכשמבינים ש"הארת מרדכי ואסתר", אינה הארה שמיימת גרידא, אלא הארה שאנו זקוקים לה כאויר לנשימה – אין מי שלא מתעורר לנצל ארבעים יום אלו, לתפילות וזעקות להשם יתברך.

סגולת התפילה הרצופה משך 40 יום, כבר ידועה לרבים. מוהרנ"ת עצמו אמר פעם לאחד מאנשיו: "אם יהיה לך ארבעים יום התבודדות ברציפות, בוודאי יהיה לך שינוי לטובה" (אבניה ברזל, מו). ורבי אברהם ב"ר נחמן אף מוסר לנו משמו, "שהתפילה בארבעים יום רצופים בלי דילוג בינתיים, מסוגלת ביותר להוציא את הבקשה אל הפועל" (כוכבי אור, אנשי מוהר"ן, מו). כך שכדאי מאד לנצל סגולה זו להכנת קליפת עמלק, והמשכת אורו של מרדכי הצדיק המאיר וזורח ביום הפורים.

מה נשמע?

הספר 'בצילו של הרבי' במהדורה חדשה!

בסייעתא דשמיא יצא לאור שוב הספר 'בצילו של הרבי' – סיפורים נפלאים מאנשי שלומנו לפני שנות דור, קנקן חדש מלא ישן, במהדורה חדשה ומורחבת, עם הוספות ותיקונים רבים, מלווה בתמונות ומכתבים מוזקני אנ"ש זיכרונם לברכה. כן נוספו בו עובדות וסיפורים חדשים על חסידי ברסלב בפולין של טרם החורבן.

וכבר כתב מוהרנ"ת זי"ע בשם רבינו הקדוש: "אמר, שיספרו כמה מעשיות מאנשי שלומנו, ומכל אחד ואחד יהיו כמה מעשיות" (היי מוהר"ן, מעלת המתקריבים אליו)

הספר במהדורה הנוכחית יוצא לאור על ידי הוצאת 'לשון צדיק' בהדפסה איכותית ומאירת עיניים, על נייר כרומו.

ניתן להשיג בחנויות הספרים. הפצה ראשית: 0526773648

בדורנו, דור אחרית הימים, ירדנו לשער החמישים של הטומאה. השער שבו "המן" ו"עמלק" חוגגים במלוא העוצמה. הם מזנבים בנחשלים, ומחדירים קרירות ועייפות בלב כל אחד. הייאוש והעצבות הפכו להיות נחלתם של רבים...

וכנגד קליפה זו, אין לנו שום עצה אחרת, רק תפילה וזעקה, תהילים והתבודדות. שכן, "כנגד אריכות הגלות של עכשיו שנקרא גלות אדום, בחינת התגברות קליפת עמלק, שמרחיק את האדם מהשם יתברך כמו שמרחיק – אין עצה ואין חכמה ואין תבונה כי אם להרבות בתפילה ותחנונים וזעקות וזעקות ושועות להשם יתברך בלי שיעור וערך, עד יסקוף וירא ה' מן משמים. כי תפילה למעלה מהכל, וכולל כל החמישים שערים דקדושה" (השתפכות הנפש, פב).

כבר לפני אלפי שנים, כאשר לחם משה רבינו לראשונה בעמלק, לא לחם אלא באמצעות התפילה. "ויהי ידיו

אמונה עד בוא השמש" (שמות יז, יב) "ידי באמונה פרושות השמים, בתפילה נאמנה ונכונה" (רש"י). כמו כן, בדרור של המן, לא לחם אתו מרדכי אלא באמצעות התפילה והזעקה. "כמו שכתוב ויזעק זעקה גדולה ומרה. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ב'ן קיש' שהקיש על

דלתי רחמים" (ליקוטי הלכות, העושה שלח לגבות חובו ג, ח).

שכן, מרדכי ידע שאין לנו שום עצה נגד קליפה קשה זו של קרירות וייאוש, רק תפילה וזעקה. "כי מרדכי ידע את כל אשר נעשה" עד היכן הדבר מגיע, וראה שאין עצה ותחבולה לעמוד כנגד קליפה קשה וחזקה כזאת מכל הצדדים, כי אם על ידי ריבוי תפלה ותחנונים וזעקות וזעקות ושועות, ומיד: ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה" (שם, יז).

כשהודי יוצא ליער, או פורש לפניה, וזעק אל ה' מעומק לבו, הרי הוא ממשיך על עצמו הארה מהמקום הגבוה ביותר, משער החמישים של הקדושה. "כי מי שעוסק בתפילה ומתחזק בכל עוז להרבות בתפילות ושיחות בינו לבין קונו הוא מעורר את העדן העליון שהוא בחינת שער החמישים" (השתפכות הנפש, פב).

ורק אחד שכזה, מצליח לשרוד את התפוכות אחרית הימים. "ועל כן בגאולה האחרונה כתוב 'בבכי יבואו ובתחנונים אובלים', כי הגלות הזה הוא בבחינת 'ותרד פלאים', בחינת התגברות שער החמישים של הטומאה, על כן עיקר הגאולה שלימה שלעתיד הוא רק על ידי תפילה שהוא גם כן מבחינת שער החמישים" (שם).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש שבט	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ד	ע.	קל	תעא תעב	קיב
א	ה	ע:	קלא	תעג תעד	קיג
ב	ו	עא.	קלב	תעה תעו	קיד
ג	ז	עא:	קלג	תעז תעה	קטו
ד	ח	עב.	קלד	תעט תפ	קטז
ה	ט	עב:	קלה	תפא תפב	קצ
ו	י	עג.	קלו	תפג תפד	קצח

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל, במשרד: 02-9993338 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718 (1)
באנגליה 203-6085819 (44)
מוקד השיטות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

חכמה הטובה מכלי קרב

וכך כותב מוהרנ"ת לבנו, על אודות המשל והנמשל הנ"ל: "באתי להזכירך ולזרוך שתזכור היטב בכל יום ובכל עת את כל הדיבורים הקדושים האמתיים [של רבינו הקדוש] התמימים בכל מיני תמימות, ואף על פי כן הם עמוקים עמוקים מאד, מלאים חכמה עמוקה אמתית, עמוקות לפנים מעמקות עד אין סוף ואין תכלית, אשר עליהם אין להוסיף ומהם אין לגרוע, כי אם לעיין בהם ולשום לב עליהם.

"כי לא אחד בלבד עומד על כל אדם בכל יום לכלותו לגמרי חס ושלום, כי אם רבים מאד רבים מכל צד, כמו שכתוב: עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וסבב אותה ובנה עליה מצודים גדולים. שהוא היצר הרע, מלך זקן וכסיל, שמסבב את האדם מכל צד ובונה עליו מצודים גדולים עד שהיה בלתי אפשר לעמוד נגדו, לולא ה' עזרתה לנו בכל יום, ואף על פי כן יש איזה צד בחירה לאדם. אבל זה ידענו מכבר שאין נמצא בשום מקום עצות נפלאות אמתיות כמו בספריו הקדושים, וכמו הדיבורים שנדברו בינינו, שנובעים מדבריו הקדושים שקיבלנו בכתב ובעל פה! זכרו זאת היטב והתאוששו והתחזקו והיו לאנשים, ואל תהיו מה שקורין שליימולניקס [=שלומיאלים] [עלים לתרופה, מכתב קצנז].

אם כבר זכינו לדעת מרבינו הקדוש ותורתו הקדושה, בל נהיה שלומיאלים. נתחדש מחדש להגות בתורתו הקדושה, ולהתחכם בחכמה הטובה מכלי קרב; חכמה הממלסת את העיר הקטנה מידי המלך הגדול.

את העולה מתוך הדברים, אומר שלמה המלך בעצמו: "ואמרת אני טובה חכמה מגבורה ... טובה חכמה מכלי קרב". חכמה עדיפה וטובה מאשר גבורה וכלי קרב. שכן, על ידה אפשר למלט עיר קטנה מידי של מלך גדול.

זה מה שעושה אתנו רבינו הקדוש: הוא ממלט אותנו מידי של המלך האכזר, בחכמתו! חכמתו של רבינו הקדוש – הגנוזה ומאירה בין שיטי כתביו הקדושים – טובה לנו מכלי קרב ומגבורה. שכן, על ידה אנו יכולים למלט את עצמנו מידי יצרנו הרע, ולחיות חיים טובים ומתוקים.

בימים אלו – ימי ההכנה לפורים – בהם אנו עוסקים להינצל מקליפתו של עמלק, נזכור נא את אשר מוגלה לנו רבינו הקדוש בתורה זו: הצדיק האמת, משה רבינו, כלול משלשת האבות ובכוחם הוא לוחם בעמלק. וכיצד? באמצעות חכמתו ודעתו.

חכמתו ודעתו של רבינו הקדוש, היא זו הלוחמת בעמלק ומכניעה אותו. היא זו שמחכימה את לומדיה כיצד למלט את נפשם מושבי התאוות והקרירות, וכיצד לצאת מאפילה לאורה, מאבל ליום טוב, מייאוש לתקווה, מעייפות לרענונת, ומקרירות להתלהבות. כך שלא נשאר לנו אלא להתחדש בעסק תורתו של רבינו, ובכך למלט אותנו ואת העולם כולו מוזהמת עמלק.

"וכשהחכמה בקיומה ובשלמותה, אזי הוא בבחינת יחד על בין תרין. שיכול ללחום מלחמות ה', בבחינת טובה חכמה מכלי קרב"

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, נח)

שמעו נא את משלו של החכם מכל אדם:

"עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול וסבב אתה ובנה עליה מצודים גדולים. ומצא בה איש מסכן חכם ומילט הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא" (קהלת ט, יד טו).

את הנמשל, מפרשים לנו חכמינו: "עיר קטנה – זה הגוף. ואנשים בה מעט – אלו איבריו של אדם. מלך גדול – זה יצר הרע שכל איבריו מרגישים בו. איש מסכן – יצר טוב" (רש"י). היצר הרע דומה למלך גדול, המשתלט על העיר הקטנה; גופנו הדל. הוא ממלא את כל כולה בפיתויים ותאוות, וכמעט שאין סיכוי להינצל ממנו. אך ישנו "איש מסכן וחכם", הלא הוא היצר הטוב, והוא זה שבא וממלט אותנו ממנו.

כיצד הוא עושה זאת? בחכמתו! "ומילט הוא את העיר בחכמתו..." הוא לא משתמש עם נשק מרעיט, ולא עם גבורה עצומה, אלא עם 'חכמה'. וכך הוא כובש את המלך הגדול, וממלט את יושבי העיר הקטנה מידי האכזרית של היצר הרע.

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

הרה"ק רבי משולם זוסיא (ר' זושא) מאניפולי

להתוודות לפניו ונותן להם תיקונים לכל חטא ופגם, תדע שבו עליך לדבוק"

ובפעם אחרת, אמר לו רבי זושא: "רבי שנתן עצות להינצל מגאוה, אל תקרב אליו, כי באמת אין שום תחבולה ועצה להינצל מן הגאוה, מלבד תפילה ותחנונים לפני ה'"

אחרי הסתלקות רבי זושא, כשנסע רבי יצחק לולטיפולי אל רבינו, הבחין בחסידים היוצאים כשפניהם שטופות בדמעות לאחר הידיו דברים' שערכו. רבינו אמר לו: "היינט זאג" (עתה אמור). ואמנם, התוודה לפניו. לאחר מכן, כששמע מפי רבינו כי העצה להינצל מגאוה היא תפילה, כבר ידע רבי יצחק בבירור כי הוא הצדיק שאליו התכוון רבו רבי זושא, ודבק ברבינו לכל ימי חייו.

והמוציא' בכוונה עמוקה ובדביקות כזו, ששניהם התפעלו מאוד מברכותיו. כששאלוהו מהיכן הוא, השיב: "מאניפולי", "האם מכירים אתם את הרבי ר' זושא?" הוסיפו לשאלו, "בוודאי! מכיר אני אותו ואף רגיל אני להיכנס אליו וכל ההתעוררות לעבודת ה' שיש לי, קיבלתי ממנו", השיב האורח והחל לספר להם מעט מהליכותיו בקודש של רבי זושא.

רבי נתן ורבי ליפא התרגשו מאוד מדבריו והחליטו לנסוע אל רבי זושא. וכשזכו להזות כמו עניהם בעבודתו הטהורה, נתפעמה רוחם, וכך המשיך מוהרנ"ת לנסוע לגדולי הצדיקים מאורי החסידות, עד שזכה להגיע אל רבינו הקדוש, בו דבק לנצח.

רבי זושא נסתלק למרומים בב' שבט תק"ס, בהיותו בן שבעים ושבע, ומנוחתו כבוד באניפולי ליד רבו המגיד הקדוש.

וכה נכתב על מצבתו: "פ"צ קדוש ה' אדמו"ר הרב החסיד המפורסם רשכבה"ג עובד ה' מאהבה והשמות בייסורים ורבים השיב מעונן כ"ש מוה"ר משולם זוסיל ברא"ל זלה"ה."

רבי יצחק סג"ל חתן המגיד מטירוביצה, מגדולי תלמידי רבינו, גדל בנעוריו אצל רבי זושא, לאחר שנתייתם. רבי זושא השיאו לבתו של רבי יקותיאל לנדא המגיד מטירוביצה, אשר אף הוא היה לפניו מתלמידי המגיד ממזריטש.

לפני הסתלקות רבי זושא, שאלו רבי יצחק: "רבי, מה אעשה לאחר לכתם מן העולם, מי יורני דרכי בעבודת השם?"

השיב לו רבי זושא: "כשתשמע על צדיק שמצווה למקורביו

התקרב אל המגיד ממזריטש והיה מתלמידיו המובהקים. ואף קרב את אחיו הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק אל המגיד.

תבערת לבו ביראתו ואהבת הבורא היו עצומים. פעם אחת ביקש מה' יתברך שיתן לו יראה כמו של מלאך, ונפלו עליו פחד ויראה נוראה מאוד עד שכמעט יצאה נפשו מקרבו, וביקש מה' יתברך: "בבקשה ממך, קח ממני את היראה העצומה הזאת כי לא אוכל להישאר בחיים". (ייטב פנים, אבני יצרון עב. ועין חיי מוהר"ן של)

מוהרנ"ת כותב בשם רבינו: "שמעתי בשמו בעניין זה, שאמר שעיקר הוא הלב של ההתחלה, כי או בהתחלת עבודת ה' מתלהב הלב מאוד להשם יתברך וטוב מאוד להשתדל ולהתאמץ שיאריך זמן הרבה בהתלהבות והשתוקקות להשם יתברך של ההתחלה. ואמר שהצדיק הקדוש רבי זוסיא ז"ל היה בעניין זה הידוע גדול מאוד נגד כמה צדיקים גדולים, כי הלך עם הלב של ההתחלה זמן רב" (חיי מוהר"ן תקיח)

פעם אירחו הרה"ק רבי מרדכי מנסכזי בביתו, לאחר הצות לילה, שמע איך רבי זושא רץ בחדרו וצועק: "ריבונו של עולם! אני אוהב אותך! אני אוהב אותך! אך מה אוכל לעשות, הלא אני יודע מאומה!" אחר כך אמר: "היני מוכן בשבילך להשמיע קול..." אמר הרה"ק מנסכזי לחברו: "לכה ונברח מפה, שלא ישרפני בהבל פיו הקדוש" (עשר צמצויות, יב.)

תחילת התקרבות מוהרנ"ת לדרך החסידות, נסתבבה גם על ידי הרה"ק רבי זושא. היה זה כשלנמירוב הגיע אורח מחוץ לעיר, רבי נתן והברו רבי ליפא קיימו בו מצות הכנסת אורחים והגישו לפניו לאכול. נטל האיש דיו, ברך ברכת 'על נטילת ידיים'

נקודה

בעבודת ה';

חיפוש הדרך, הוא עצמו הדרך.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב יב)

וכי מעט דמעות שפכתי על ציון רבינו!?

מתרחש ברגעים אלו ממש באומן. המלחים הרימו עוגן והאנייה החלה מתרחקת ללב ים, כשליבו של רבי הירש לייב גואה בקרבו מאושר, הנה, לאחר מניעות כה רבות ועצומות מספור, וכל כך הרבה דמעות, נוסע הוא לחונן את ארץ נחלת האבות!

בתום ימי הפלגה ארוכים, ירד עם בני ביתו מכבש האנייה ועמדו רגליו על אדמת הארץ הקדושה, אליה כה התגעגע. הוא עלה לירושלים והתיישב בעיר העתיקה ב"רבי ישראל שוחט'ס חצר", לא הרחק מבית המדרש של חסידי ברסלב.

ימים ספורים הלפו מאז בואו, רבי הירש לייב טרם הספיק להתאקלם בסביבתו החדשה, והנה מכתב מגיע אליו מחבריו באומן. למקרא התוכן הכתוב בו, עברה בו צמרמורת, הוא התמלא רגשות הודיה עצומים לבוראו, והחל להבין את גודל הנס שעשה עמו בורא עולמים מבלי שיכיר בנסו. וכך נאמר במכתב:

"רבי הירש לייב! ראוי שתעשה "קידוש" גדול, יען כי באו להזמין לחתונה..."

המילה "חתונה" הוקפה מכל צדדיה בנקודות. לא קשה היה לרבי הירש לייב, שחי שתיים עשרה שנים תחת שלטון הקומוניסטים, להבין את פשרו של המכתב, ומה טיבה של אותה "חתונה". מאוחר יותר נודע לו כל הפרטים: לאחר שעזב את אומן, בהיותו באודסה, בטרם הספיק לעזוב את אדמת רוסיה, פשטו מלאכי החבלה שליחי שלטון הרשע על ביתו על מנת לאסרו, אך לגודל הפתעתם של השוטרים, מצאו בית ריק מיושבויו.

חבריו בכותבם ברמו על "חתונה", לא התכוונו אלא אל אותה ארץ גזירה, אליה נשלחו, במקרה הטוב, אותם נפשות יקרות שניצודו על ידי הבולשביקים.

עמדו לו לרבי הירש לייב רחמי ה': והוא ניצל בנס גלוי ממאסר.

מקור: בצילו של הרבי

גבה קומה, בעל פנים מאירות, זקנו הדור ושתי פאותיו הארוכות משתלשלות בגלוי. 'האם אתה מתושבי העיר?' פניתי אליו בשאלה, והלה השיב: 'איני תושב המקום, באתי לכאן על מנת לקבל אישור לנסוע לארץ ישראל. נו, והאם הצלחת?' שאלתי אותו. 'כן' עונה האברך. פערתי זוג עיניים משתאות, הרי זה זמן רב שאני ממתין לאישור הנכסף, ובן שיחי נמצא כאן אך ימים ספורים וכבר מונח האישור בכיסו. 'איך הצלחת כל כך מהר?' שאלתי מתפלא כולי. והאברך, שלא היה אלא החסיד רבי הירש לייב ליפא מאומן, נותן בי את עיניו הבורעות ומשיב לי: 'וכי מעט דמעות שפכתי על כך בציון הרבי הקדוש, שאתה שואלני איך קיבלתי את האישור כה מהר?!'...

והיה הרב דיסקין מספר כל ימיו על התשובה שהשיבו רבי הירש לייב, באמנות-צדיק שכזו, שהפעימה את לבו.

את המימון הרב לנסיעה לארץ הקודש, קיבל רבי הירש לייב בסיעתא דשמיא מיהודי עשיר, שנידב את כל הוצאות הנסיעה עבורו ועבור בני ביתו.

כשבדיו הרישיונות לנסיעה, יצא רבי הירש לייב עם בני משפחתו לעבר עיר הנמל 'אודסה'. הם קיוו להפליג באנייה האמורה לצאת לדרכה יומיים לפני חג הפסח תרצ"ד, אולם זו התעכבה והפליגה רק בעיצומו של חול המועד.

בשעה שעלו על הסיפון, לא העלו על קצה דעתם מה

הסיכויים לצאת מגבולות רוסיה בימי שלטון הקומוניסטים, זהים היו לסיכוייו של אסיר להימלט מבית האסורים. כל משרדי הממשל המטפלים בענייני חוץ, סגורים היו על מסגר ובריה. אדם שביקש לקבל אשרת יציאה, נתקל בדלתיים נעולות. כעבור זמן, הגו יהודים רעיון. הם נסעו אל עיר הבירה, למקום בו מצוי משרדו של שר החוץ 'קאלינין', פנו אליו בכבודו ובעצמו וביקשו ממנו אשרת יציאה. למרבה הפלא, לא פעם נענו בחיוב והוא העניק את האישור המיוחל.

לא מעט יהודים זכו בדרך זו להיחלץ מעמק הבכא. אך דא עקא, כי לא בכל יום מזדמן לאזרח מן השורה לפגוש בשר החוץ. המונים התגודדו בתקוה ליד משרדו במוסקבה, והיה אם נתמוזל מזלם של יחידים מהם, יוצא היה מפתחו, ומשנתקל בהם, היה אומר בחיך: 'אה, פלשתניה...' וחותם על אשרת היציאה.

סיפר הרה"ג רבי יהושע זליג דיסקין, מחשובי הרבנים בבירת המועצות, שבארץ ישראל כיהן כרבה של פרדס-חנה:

"במהלך ניסיונותי לצאת מתחומי רוסיה ולעלות לארץ הקודש, ניסיתי את מזלי ונסעתי למוסקבה, שם ישבתי תקופה ניכרת תוך סיכון רב, כאחד שאינו תושב העיר, ומידי פעם הלכתי אל משרדו של קאלינין, מתוך תקווה שאזכה לפגשו. אולם, הזדמנות כזו בוששה לבוא.

"והנה, באחד הימים פוגש אני ברחובה של עיר אברך

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

ליקוטי תפילות הראשון שנדפס בגליציה

הר"ר חיים כ"ץ:

בשנת תרס"ו הביא הרב ישעיה מהעיר טארנא שבגליציה (נכדם של אדמור"י בית לעלוב ופשדבורז) את הספר "ליקוטי תפילות" לדפוס,

ר' ישעיה שלא היה חסיד ברסלב ליקט הסכמות מרבנים ואדמורי"ם מאזור גליציה, ששיבחו מאוד את התפילות הקדושות ואת רבינו ומוהרנ"ת, ואף התחייבו לקנות את הספר.

מתוך ההסכמות שכתבו על מוהרנ"ת: "איש צדיק, הולך תמים, הרב החסיד המפורסם, בוצינא קדישא, הדילא ופרישא, מורנו הרב ר' נתן זצ"ל, אחד המיוחד מביני תלמידי הרב הקדוש אור המאיר לארץ ולדורים, פאר מקדושים, משמח אלוקים ואדם מרן רבנו נחמן זיע"א וכו'".

זה נוסח עמוד השער: "תפילות ותחינות ובקשות וריצויים, ופיוסים ווידיים והתעוררות גדול לנפש, שיעורר אדם את עצמו לזכור את אחרייתו, וכיסופים וגעגועים גדולים ועצומים להשי"ת והשתוקקות נמרץ לעבודתו ולתורתו יתברך, כל תפילה וכל בקשה המוכרח לכל איש ואיש אשר יודע את נגעי לבבו ומכאובו"

יש לציין כי הרב ישעיה הדפיס את התפילות בסדר מסויים ולפי נושאים מסויימים. הספרים התקבלו בשמחה באזור כולו "אשר זה כמה שנים אשר אספה נהם ולא נמצאו אף אחד בעיר ושניים במשפחה".

הרב ישעיה כותב שם בהקדמה: "וכל איש אשר ירגיל את עצמו לומר תפילות אלו, לכל הפחות אחת, בוודאי ימצא מרגוע לנפשו ויהיה מוכטח לו שלא יגיע לו שום צער וצוקה בתוך ביתו וינצל מכל מכשול ומכל תקלה ויקובל תפילתו תמיד לפני בוראו יתברך שמו".

עותקים בודדים נותרו מליקוטי תפילות במהדורה זו.

לחידודא

חידה מס' 203

מתוך מאות פותרי החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

מי הראשון שגילה את סוד מעלת חצות לילה?

בין הפותרים נכונה, יוגדל הפרס והוא יעמוד על 100 ₪
זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב',
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

הגאולה רחוקה אבל קרובה

כשלומודים בספרי מוסר ורואים איזו שלמות בעבודת ה' נדרשת מאתנו, אנהנו מנסים להשוות זאת לדרגתנו, מיד תוקפת אותנו תחושה של רפיון ידים, אנהנו עדיין כל כך רחוקים ממה שכתוב בספרים, למרות כל הנסיונות והקשיים שעברו עלינו, אחרי כל האתגרים, שאפילו עמדנו בחלק מהם בהצלחה, אנהנו עדיין רחוקים מאד מאד, אנהנו שואלים את עצמנו, האם הכל טעות? האם אין לנו סיכוי לעלות, אפילו טפח מעל המדרגה שלנו?

התשובה היא, שבודאי יש סיכוי, בלי ספק אם נתחוק ונתמיד בעצותיהם הנפלאות של הצדיקים האמיתיים בוודאי נגיע לכל טוב, להכלית השלמות. הגם שלעת עתה לא כל כך מרגישים את ההתקדמות שלנו, אף על פי כן עלינו לסלק את דעתנו ולסמוך על עצותיהם ולדעת שבלי ספק אכן נגיע.

וכפי שהדברים אמורים בגאולתו הפרטית של כל יחיד מצרותיו בגוף ובנפש, כך בגאולה הכללית של עם ישראל שעבר אין ספור קשיים ונסיונות, וגם זה לאין ספור נסים ונפלאות. ברם הגאולה השלימה עדין איננה נראית באופק אלא שאנהנו מאמינים שבודאי בא תבא וכל נסיון וכל גס הוא עוד שלב בדרך לגאולה הזו.

כך אנהנו מוצאים במשה רבינו שהזדיר את פרעה על מכת בכורות "כה אמר ה' כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים" (שמות יא) שנבואתו היתה כביטוי "כה אמר ה'" שמורה על ראייה שאיננה ברורה לחלוטין, להבדיל מהביטוי "זה הדבר" שהוא ראייה ברורה. כמו כן הדגיש "כחצות הלילה" ולא כחצות בדיוק, בשונה מדוד שאמר "חצות לילה אקום", כי באמת משה וכל הצדיקים הסתכלו תמיד רק על הגאולה השלמה והתיקון המושלם וזה שאמר משה, שאמנם כעת אני מבשר על מכת בכורות שהיא גם נפלא וישועה עצומה, אבל הגאולה השלימה שגם היא מרומזת בגאולת מצרים כידוע, עדיין רחוקה מאד ואיננו רואה אותה בראיה ברורה, אבל גם היא תבא וכל התמודדות וישועה מקרבות אותנו אליה.

(עפ"י ילקוטי הלכות, מתנה, ה, מז)

אמונה

הרב בנימין זאב קנפלמבר

בפרשתנו קוראים אנו על מצות התפילין.

בספרים מובא סגולה מהקדמונים כי בעת עשיית כל מצוה יכוון ויתפלל לה' כי בזכות זה יזכה לאמונה בה', וכמו שנאמר "כל מצוותיך אמונה".

בפירוש הרמב"ן בסוף פרשה זו מוארך לבאר מהות מצות האמונה, ומבאר כי מצות תפילין יסודו הוא להורות על האמונה כי ה' הוא האלוקים. והמצוה היחידה המכוונת כנגד גוף האדם הם התפילין שיש להניחם כנגד הלב וכנגד המח.

מעתה, אפשר ששני בני אדם עושים אותה מצוה, ברם אצל האחד מאיר המצוה באופן אחר לגמרי, כי הוא עושה את הדברים באמונה וזוכה להעלות את המצוה למקום אחר לגמרי.

רבינו היה אומר לה' נתן כי כאשר יבוא לכתוב מעניני אמונה לא יקמץ את עטו, אלא יניח לכתוב כמה שיכול.

כדי לזכות לאמונה יש לעבוד הרבה ואין זו עבודה קלה כלל, וכמו שאמר רבינו "אצל אחרים אמונה הוא דבר קטן אבל אצלי הוא דבר גדול".

בוה יש לפרש הפסוק "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" – כמה שהאדם יצא ממצרים - מהתאוות והמידות רעות המרומוזים במצרים, כך יזכה להאמין באנכי ה' אלוקיך. כמה שהאדם יפרוש עצמו מתאוות העולם הזה כך יזכה לאמונה.

הרמב"ם בפירושו המשניות סוף מסכת ברכות כותב "כמה שהאדם יהיה דבוק בהשי"ת לא יאונה לו כל רע". וכידוע הסגולה מהגר"ח מוואלאז'ין כי כאשר האדם ידבק מחשבתו במחשבת "אין עוד מלבדו" לא יוכל שום בריה בעולם להזיק לו. וכך היה מספר החסיד ר' נחמן קנלסקי (רוסישער) ז"ל כי פעם היה נצרך לעבור במקום סכנה מאימת הבולשביקים, וקושר את עצמו באמונה זכה ותמימה להשי"ת ועבר לפניו, אולם הם לא ראוהו.

ובמקום אחר כותב הרמב"ם "יקר בעיני שעה שאני מלמד בני אדם אמונה יותר מכל לימוד אחר".

וכך כותב רבינו בליקוטי מוהר"ן (נד) כי יש כח המדמה, ועל האדם להיזהר שלא להיסחף בכך. כח המדמה הוא שהאדם חי בעולם הזה בלי לדעת מאין בא ולאן הוא הולך. בלי לחשוב כי בעוד כמה שנים ישכב יחד עם אבותיו, אלא מדמה כי כאן יישאר לעולמים. וזה הוא היפך האמונה, ולכן יש על האדם לעבוד כל ימי חייו לשבר את כח המדמה, ולחשוב כל עת בזכרון עלמא דאתי.

וכך כותב מוהר"ג כי אין דבר המביא את האדם לאמונה יותר מהתבודדות. שכן כאשר האדם יקבע עצמו שעה מיוחדת לישב לפני ה' ולצאת מכל הבלי העולם הזה הרי בכך נתעלה וזוכה לאמונה שלימה בתכלית הנרצה.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב בנימין זאב קנפלמבר שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 או 058-32-95000 מהנייד. אידיש, 1, פרשת השבוע, 1, 5)

היעד שלנו:
מחיר שירות ואמינות.

צדיק, מה היעד שלך?

דרך צדיקים, לכל היעדים בעולם. שירות אמינות ומחיר שלא הכרת.

חזיר עם נשמה
02-5410100 דרך צדיקים
www.zadikimtours.com

נסיעות לאומן ולכל היעדים בעולם

שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מותניים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

אלפי איש ביום!

עשרות אלפים בשבוע!

מאות אלפים בחודש!

נושמים ברסלב.

058-32-95000

כל השיעורים מכל רבני ברסלב בחיוב אחד למערכת של 'אוצרות ברסלב'